

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 197/2026
25.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Давида Стевановића, због кривичног дела силовање из члана 178. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Давида Стевановића - адвоката Ивана Ђокића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К.44/24 од 29.09.2025. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 616/25 од 10.12.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.02.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Давида Стевановића - адвоката Ивана Ђокића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К.44/24 од 29.09.2025. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 616/25 од 10.12.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К.44/24 од 29.09.2025. године окривљени Давид Стевановић је оглашен кривим због извршења кривичног дела силовање из члана 178. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 9 (девет) година и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 03.06.2024. године па до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција. Одређено је да трошкове кривичног поступка сноси окривљени, те да ће о њиховој висини суд одлучити посебним решењем сходно одредби члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 616/25 од 10.12.2025. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног Давида Стевановића, па је преиначена пресуда Вишег суда у Крушевцу К.44/24 од 29.09.2025. године у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног Давида Стевановића за кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ, за које је оглашен

кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 8 (осам) година у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 03.06.2024. године па надаље, док је у преосталом делу жалба браниоца окривљеног Давида Стевановића одбијена као неоснована и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Давида Стевановића - адвокат Иван Ђокић, због повреда закона из члана 16. став 5, члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји у целости поднети захтев, те да донесе пресуду из члана 492. став 1. тачка 1) или члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, као и да браниоца окривљеног обавести о седници већа како би присуствовао истој.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези чланова 14. и 178. став 1. КЗ, бранилац окривљеног Давида Стевановића у поднетом захтеву истиче да ни у чињеничном опису кривичног дела датом у оптужници јавног тужиоца КТО.бр.28/24 од 13.08.2024. године, ни у њеном прецизирању на главном претресу, као ни у изреци првостепене пресуде, није наведена формулација „чиме је сломљен отпор оштећене АА“ и није наведено како је тачно и у ком тренутку исти сломљен, а што по ставу браниоца представља битан елемент бића кривичног дела силовање из члана 178. став 1. КЗ за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд у конкретном случају погрешно применио одредбу члана 178. став 1. КЗ, уместо да примени одредбе чланова 28. и 31. КЗ и то због навода датих у оптужном акту јавног тужиоца из којих произилази постојање критичном приликом код окривљеног еректилне дисфункције, а произилази и дозвољавање скидања од стране оштећене и њено пристајање на сексуални однос са окривљеним.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела силовање из члана 178. став 1. Кривичног законика чини онај ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин

употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица.

Имајући у виду цитирани законски опис бића основног облика кривичног дела силовање из члана 178. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне првостепене пресуде и то да је окривљени Давид Стевановић „у ноћи 02./03.06.2024. године у селу ..., град Крушевац, у стању смањене урачунљивости, али не и битно, свестан чињенице да су његове радње забрањене и да представљају кривично дело, чије је извршење и хтео, употребом силе принудио на обљубу оштећену АА из села ..., његову бившу ванбрачну супругу и то тако што је дошавши до њене породичне куће у селу ..., почео да лупа по вратима, цима кваку од истих, па када му је она отворила врата, он је одмах руком ухватио за врат, прислонивши је уза зид, тражио је од ње да му да мобилни телефон како би проверио са ким је она у контакту, да би затим уследила вербална расправа између њих двоје, а након тога, оптужени је оштећеној у пределу лица и тела задао више удараца затвореном шаком - песницом, угасио јој цигарету испод десног ока, услед чега је она задобила повреде које су биле изражене крвним подливима на челу, у пределу левог и десног ока, крвним подливом на врату величине око 3 цм и крвним подливима на оба рамена, опеченост коже пречника око 5 мм на унутрашњој страни коже десног ока поред корена носа, нагњечење са отоком носа и преломом носних костију без размицања уломака, као и раздорно-нагњечну рану на унутрашњој страни горње усне величине нокта, да би се након извесног времена оптужени оштећеној АА обратио речима: „Ајде да видимо како се је.еш, ајде да ми га пу.иш, онако како ти знаш“, па је онда са ње скинуо гардеробу и сам се свукао, оштећена је почела да плаче, молећи га да се обуче и да иде, али је оптужени и даље инсистирао на томе да га орално задовољава, па је оштећена услед физиолошког афекта страха јаког интензитета да је оптужени поново не туче, клекла на колена и почела орално да га задовољава, а услед повреде коју је имала на усни осећала је болове у устима, па је тада рекла оптуженом да то више не може, да би он онда устао, развукао кревет, легао на леђа и рекао јој да „седне“ на њега, па га је оштећена опкорачила ногама око струка и тада је оптужени својим полним органом продирао у полни орган оштећене, што је трајало неких десетак минута, да би услед тога што му је ерекција опала, оптужени тражио од оштећене да га поново орално задовољава и док је она то радила он је заспао, па када га је оштећена након двадесетак минута пробудила и тражила од њега да оде, он јој је одговорио да још има времена, тражио је од ње да се скине јер се она у међувремену док је он спавао обукла и да наставе тамо где су стали, а када „заврше“ сексуални однос да ће он да оде, па је оштећена услед физиолошког афекта страха јаког интензитета да је оптужени поново не туче и жеље да што пре оде из куће, кренула да га поново орално задовољава, али су је уста болела, што је и рекла оптуженом, а он је тада од ње затражио да легне на кревет, па је поново својим полним органом продирао у њен полни орган, а затим и у њен анални отвор и све то је трајало пет до десет минута,“, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног Давида Стевановића стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела силовање из члана 178. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим.

По налажењу Врховног суда, супротно наводима браниоца окривљеног, како формулација „чиме је сломљен отпор оштећене“ не представља битан елемент бића основног облика кривичног дела силовање из члана 178. став 1. КЗ за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим, то стога иста није ни морала бити наведена у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци побијане осуђујуће пресуде. Поред тога, како је у изреци правноснажне првостепене пресуде јасно наведена радња извршења предметног кривичног дела и детаљно описан начин на који је окривљени критичном приликом употребом силе принудио оштећену АА на обљубу, уз навођење при томе сходно одредби члана 22. КЗ свих елемената кривице окривљеног, те како из изреке пресуде не произилази да је у конкретном случају окривљени дело учинио у неотклоњивој стварној заблуди или да је покушао да изврши кривично дело неподобним средством или према неподобном предмету, то је стога, супротно наводима браниоца окривљеног, по налажењу Врховног суда, у конкретном случају од стране нижестепених судова правилно примењен кривични закон правном квалификацијом кривичноправних радњи окривљеног Давида Стевановића као кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ. Следствено напред наведеном, као неосновани су оцењени наводи браниоца окривљеног којима указује на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП у вези одредаба чланова 14, 28, 31. и 178. став 1. КЗ.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Давида Стевановића у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац даље у образложењу захтева уопште не указује у чему се конкретно састоји незаконитост изведених доказа на којима је суд засновао побијану осуђујућу пресуду, већ својим наводима у овом делу фактички само оспорава оцену изведених доказа дату од стране нижестепених судова и то исказа оштећене АА, одбране окривљеног Давида Стевановића и вештачења оштећене од стране вештака неуропсихијатра и вештака клиничког психолога и у вези са тим правилност утврђеног чињеничног стања, дајући при томе сопствене разлоге због чега по његовом мишљењу суд није требало да прихвати исказ оштећене и наведена вештачења оштећене, већ одбрану окривљеног, те оспоравајући доказну снагу наведених вештачења и указујући на њихову контадикторност, уз истицање да је суд услед тога требало да одреди ново психијатријско вештачење оштећене, а такође бранилац у овом делу истиче и да суд до закључења главног претреса није одлучио о доказном предлогу одбране да се изврши суочење између окривљеног и оштећене, при чему бранилац у овом делу поднетог захтева само формално наводи чланове 15. став 3, 16, 89, 99, 113, 120, 123, 124, 131. и 132. ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости као разлог његовог подношења формално означава и повреду кривичног

закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да је суд одлуком о кривичној санкцији повредио одредбе чланова 42, 54. и 55. КЗ. Међутим, бранилац даље у поднетом захтеву не указује у чему је то конкретно суд прекорачио границе свога овлашћења приликом изрицања кривичне санкције окривљеном и у чему се то огледају повреде одредаба члана 54. став 3. или члана 55. КЗ од стране нижестепених судова, већ својим наводима да суд није у довољној мери ценио све олакшавајуће околности које постоје на страни окривљеног и то нарочито околности под којима се критични догађај одиграо, те да изречена кривична санкција не одговара сврси генералне и специјалне превенције, по налажењу Врховног суда, фактички указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлоге његовог подношења, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 438. став 2. тачка 1. и члан 439. тачка 3. ЗКП), док суштински својим наводима у овом делу указује на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, те оспорава оцену дату од стране нижестепених судова исказа оштећене АА, одбране окривљеног Давида Стевановића и вештачења оштећене од стране вештака неуропсихијатра и вештака клиничког психолога, те у вези са тим правилност утврђеног чињеничног стања, уз давање при томе сопствене оцене наведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама, а што све не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд у овом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду одредбе члана 16. став 5. ЗКП, истицањем да је суд у конкретном случају требало да примени принцип *in dubio pro geo* и да реши у корист окривљеног, будући да из утврђеног чињеничног стања произилази да су оба сексуална односа почела оралним односом, те да су окривљени и оштећена били у ванбрачној заједници из које имају заједничко малолетно женско дете, као и да је специјалиста гинекологије и акушерства при гинеколошком прегледу оштећене утврдио да „под спекулумом и у пределу спољних полних органа нема видљивих трагова насиља“, при чему је оштећена техничар обезбеђења са познавањем борилачких вештина, а критичном приликом није пружала никакав отпор, нити је звала у помоћ укућане који спавају, нити полицију.

Имајући у виду да повреда одредбе члана 16. став 5. ЗКП не представља законски разлог због којег је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП на које се неосновано указује

захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Давида Стевановића - адвоката Ивана Ђокића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведене повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар - саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић